

IND, Directie Asiel & Bescherming
Dhr. A. Molleman
Mw. S. Gonsalves

Betreft: **Telehoren – urgente issues voor de rechtsbijstand**

Amsterdam, 30 april 2020

Geachte mevrouw Gonsalves en heer Molleman,

De VAJN is blij dat bepaalde asielprocedures weer in gang zijn gezet door middel van telehoren. We begrijpen dat dit ook voor de IND nieuw is, waarbij er gaandeweg verbeteringen nodig zullen blijken. In dat verband willen we hierbij uw dringende aandacht vragen voor een aantal problemen met betrekking tot, met name, de rechtsbijstand in het proces.

1. Cliëntbesprekingen

In de Algemene Asielprocedure (AA) wordt advocaten momenteel de mogelijkheid geboden om met hun cliënt te spreken via een veilige videoverbinding (Skype for Business), waarbij de cliënt toegang heeft tot die verbinding en een rustige ruimte in het AZC waar hij ongestoord kan videobellen. Volgens de Raad voor Rechtsbijstand (RvR) is het daarvoor wel verplicht dat de advocaat naar het AC reist om vanuit die locatie de videobespreking te voeren.

Dit laatste vinden wij onbegrijpelijk en het is onredelijk belastend voor advocaten. Die zouden immers in de meeste gevallen de videobespreking vanuit huis of kantoor kunnen voeren. Zij worden nu verplicht tot een reisbeweging, vaak met het openbaar vervoer, die zij niet wensen – ook in verband met de gezondheid van henzelf en hun gezinsleden. Bovendien is er een groter risico op uitval - bij verschijnselen van henzelf of gezinsleden is de gang naar het AC verboden, terwijl er prima vanuit huis zou kunnen worden gewerkt. Omdat er geen goede reden is (althans, die is ons niet gegeven), is het geen noodzakelijke reisbeweging en daarmee in strijd met de RIVM-richtlijnen.

Dit is momenteel de werkwijze. Voor de geplande dag -1 gesprekken en de AA-nabesprekingen die deze week en de komende weken plaatsvinden worden advocaten dus al opgeroepen om naar de AC's te reizen, zonder dat daar een goed alternatief voor is.

Weliswaar blijft het voor een advocaat mogelijk om op eigen gelegenheid zijn cliënt te spreken, maar dat is vaak praktisch onhaalbaar. Het ontbreekt cliënten in de meeste AZC's aan de noodzakelijke faciliteiten, zoals een ruimte om rustig te kunnen spreken (kamers worden meestal gedeeld) en een stabiele en veilige internetverbinding – en soms de vaardigheid om die tot stand te brengen. In sommige AZC's is zelfs geen sprake van voldoende bereik voor de mobiele telefoon.

Wij verzoeken u dan ook dringend om te verzorgen, voor zover nodig door middel van het COA en/of de RvR, dat asielzoekers van de fysieke en digitale voorzieningen in het AZC gebruik kunnen maken wanneer zij hun advocaat spreken, ook wanneer de advocaat niet naar het AC is afgereisd. Voor alle duidelijkheid: die faciliteiten dienen ook beschikbaar te zijn voor noodzakelijke besprekingen buiten de AA.

2. Termijnen

Dat de coronavirus-maatregelen nog steeds een grote impact hebben op het verloop van asielprocedures, is bekend. De IND stelt zich, in beroepen over het overschrijden van de beslistermijn, op het standpunt dat er sprake is van een overmachtssituatie, en eerder is te kennen gegeven dat er soepel zou worden omgegaan met termijnen die gelden voor de vreemdeling.

Momenteel bereiken ons echter signalen dat (verdere) verlengingen van termijnen (voor correcties en aanvullingen, zienswijzen, etc.) worden geweigerd. Dit blijkt zelfs het geval te zijn in (nieuwe) Dublinzaken waarin de advocaat nog geen contact heeft weten te leggen met de betreffende vreemdeling. Zoals u wellicht weet, wordt het mobiele nummer van de cliënt niet door de RvR aan de gekoppelde advocaat doorgegeven.

We hebben begrepen dat medewerkers van uw Dienst de weigering om termijnen te verlengen motiveren onder verwijzing naar het beschikbaar zijn van telehoren. Zoals hierboven is uitgelegd, is daarmee echter nog bepaald niet gegarandeerd dat advocaten hun cliënten goed kunnen spreken.

Wij verzoeken u dringend om ondubbelzinnig toe te zeggen dat termijnen worden verlengd die in verband met de coronavirus-maatregelen niet kunnen worden gehaald.

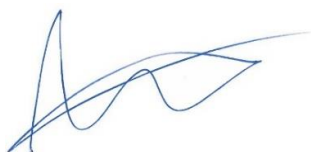
Uiteraard is die noodzaak er steeds minder zodra de hierboven gevraagde faciliteiten beschikbaar komen. Maar het is onredelijk als uw Dienst enerzijds zaken weer behandelt zonder adequaat contact met de rechtsbijstandsverlener te faciliteren, en anderzijds verzoeken om uitstel vanwege de onmogelijkheid van dat contact afwijst.

3. Bewijsmiddelen

In de normale situatie worden bewijsmiddelen (met name documenten) vaak tijdens het gehoor overgelegd en ad hoc vertaald door de tolk. Wij verzoeken u om aan te geven hoe dit in het geval van telehoren kan worden vormgegeven. We wijzen erop dat de advocaat meestal niet in het bezit is van de originele documenten.

Graag treden we in overleg over een praktische en zorgvuldige werkwijze die de vlotte afhandeling van de asielaanvraag niet in gevaar brengt. Hartelijk dank voor uw aandacht. We zien uw spoedige reactie graag tegemoet.

Hoogachtend namens het bestuur van de VAJN,

Wil Eikelboom, voorzitter